Wymagania edukacyjne z historii

Rok szkolny 2026/2027

Przedmiot:	***historia***
Klasy:	***5***
Nauczyciel uczący:	***mgr Marta Groń***
Poziom:	***Poziom podstawowy***
Program nauczania:	***Robert Śniegocki, Poznać przeszłość. Program nauczania historii dla liceum i technikum w zakresie podstawowym***
Podręcznik:	***A. Kucharski, A. Niewęgłowska, Poznać przeszłość 2, Zakres podstawowy. Wyd. NOWA ERA Nr dopuszczenia: 1021/1/2019***

Podpis nauczyciela uczącego:

……

Poziom wymagań	Ocena	Wymagania na ocenę śródroczną
Koniecznych	**2**	Uczeń wykazuje spore luki w wiadomościach objętych programem, ale jest w stanie je uzupełnić. Przy pomocy nauczyciela wykonuje zadania związane z umiejętnościami określonymi w podstawie programowej. Uczeń przy pomocy nauczyciela potrafi: *wymienić najważniejsze fakty historyczne i umiejscowić je w czasie (podać datę) i przestrzeni (zaznaczyć na mapie) Jest mało aktywny na lekcji
Podstawowych	**3**	Uczeń wykazuje przeciętne opanowanie materiału przewidzianego programem. Jego wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna. Uczeń potrafi: *opisać: najważniejsze wydarzenia , genezę i przebieg zdarzeń, ale nie potrafi połączyć je w związki przyczynowo – skutkowe *ocenić zjawiska wywierające wpływ na rozwój ludzkości *przy pomocy nauczyciela poprawnie wykonuje zadania *samodzielnie interpretuje źródła *buduje krótką narrację historyczną
Rozszerzających	**4**	Uczeń ma niewielkie braki w zakresie wiedzy. Uczeń potrafi: *dokonać analizy źródeł historycznych *porównać informacje i wartościować je w celu wyjaśnienia problemu *dokonać syntezy historycznej *formułować wnioski i własne oceny *opisać wydarzenia ukazując związki między faktami; wskazać przyczyny, następstwa i skutki wydarzeń i zależności między nimi *ukazać różne aspekty procesu historycznego Jest aktywny podczas zajęć lekcyjnych
Dopełniających	**5**	Uczeń opanował wiadomości i umiejętności objęte podstawą programową, wykazuje zainteresowanie przedmiotem. Uczeń potrafi: *samodzielnie przedstawić i ocenić wybrane problemy historyczne *przedstawić najważniejsze informacje oraz opinie(oceny) różniące się między sobą *sformułować wnioski i własną ocenę; uzasadnić swoje stanowisko *ocenić przydatność źródeł do rekonstrukcji wydarzeń historycznych *rozwijać umiejętności korelacji między przedmiotowej (religia, etyka, język polski) Jest aktywny na lekcji oraz uczestniczy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych
	6	Uczeń może otrzymać ocenę celującą gdy: *Prezentuje rozległą wiedzę historyczną * Przygotowuje prace dodatkowe, jest twórczy i aktywny *Wykorzystuje wiedzę w nowych sytuacjach poznawczych, wyciąga wnioski w odniesieniu do nowych treści, potrafi samodzielnie formułować pytania i rozwiązywać problemy *Jest krytyczny, używa odpowiedniej argumentacji *Samodzielnie analizuje i interpretuje teksty źródłowe *Swobodnie posługuje się bazą pojęciową przedmiotu, wypowiedzi ustne i pisemne charakteryzują się wzorowym językiem, wnioski formułowane przez ucznia są przemyślane i oryginalne *Potrafi selekcjonować i hierarchizować nabytą wiedzę *Samodzielnie i twórczo rozwija swoje zainteresowania *Bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

Działy:	Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową…" MEiN Uczeń:
I. Polska i Polacy po II wojnie światowej.	*opisuje straty demograficzne, gospodarcze i kulturowe po II wojnie światowej; *porównuje obszar państwa polskiego przed i po II wojnie światowej; *charakteryzuje okoliczności i etapy przejmowania władzy w Polsce przez komunistów; *omawia działalność opozycji legalnej oraz podziemia antykomunistycznego, w tym: Narodowych Sił Zbrojnych (NSZ), Zrzeszenia Wolność i Niezawisłość (WiN), Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW); *charakteryzuje losy żołnierzy wyklętych/ niezłomnych; *opisuje represje sowieckiego i polskiego aparatu bezpieczeństwa (w tym obławę augustowską); *charakteryzuje okres odbudowy oraz ocenia projekt reformy rolnej i nacjonalizacji przemysłu i handlu. *przedstawia proces sowietyzacji kraju na płaszczyźnie ustrojowej, gospodarczo- -społecznej i kulturowej; *omawia i ocenia skutki terroru stalinowskiego w Polsce; *wyjaśnia przyczyny i następstwa poznańskiego czerwca oraz znaczenie wydarzeń październikowych

	1956 roku; *opisuje formy i skutki prześladowania Kościoła katolickiego. *charakteryzuje system władzy w latach 60. i 70. w PRL i stopień uzależnienia od ZSRS; opisuje proces industrializacji i funkcjonowanie gospodarki planowej; *wyjaśnia genezę i następstwa kryzysów społecznych w latach 1968, 1970 i 1976;* *wyjaśnia społeczno-polityczną rolę Kościoła katolickiego; *charakteryzuje i ocenia działalność opozycji politycznej w latach 1976–1980; *ocenia rolę papieża Jana Pawła II i jego wpływ na przemiany w Polsce i krajach sąsiednich; *wyjaśnia przyczyny i następstwa strajków w 1980 r.;
II. Świat po upadku komunizmu.	*charakteryzuje proces rozpadu ZSRS i określa jego następstwa; *charakteryzuje przemiany społeczno-polityczne w Europie Środkowo-Wschodniej w latach 1989–1991; *opisuje konflikty na terenie byłej Jugosławii oraz wojny czeczeńskie; *charakteryzuje kontynuację procesu integracji w Europie i przedstawia główne etapy rozwoju Unii Europejskiej. *charakteryzuje i wyjaśnia znaczenie najważniejszych przemian naukowo- -technicznych na świecie po II wojnie światowej; *analizuje najważniejsze przemiany kulturowe i społeczne po II wojnie światowej; *charakteryzuje zjawisko „rewolucji obyczajowej" i ruchów młodzieżowych, ze szczególnym uwzględnieniem wydarzeń 1968 roku; *opisuje rozwój nowych środków komunikacji społecznej i ocenia ich znaczenie.

Wymagania na ocenę roczną: wymagania śródroczne + treści z działu III

Działy:	**Realizowane treści, zgodne z „Podstawą programową..." MEiN** **<u>Uczeń:</u>**
III. III Rzeczpospolita.	*wyjaśnia przyczyny wprowadzenia stanu wojennego, opisuje jego specyfikę oraz społeczne, gospodarcze i polityczne skutki; *charakteryzuje postawy Polaków wobec stanu wojennego, przedstawia formy oporu społecznego oraz ocenia rolę ks. Jerzego Popiełuszki i okoliczności jego śmierci; *wyjaśnia przyczyny zawarcia porozumienia okrągłego stołu opisuje i ocenia jego skutki; *rozpoznaje największe powojenne polskie osiągnięcia w dziedzinie kultury i nauki, z uwzględnieniem twórczości emigracyjnej. *przedstawia proces rozpadu Układu Warszawskiego i odzyskiwania suwerenności przez Polskę; * opisuje kluczowe przemiany ustrojowe w latach 1989–1997, wyjaśnia ich międzynarodowe uwarunkowania; * wyjaśnia kontrowersje wokół problemu dekomunizacji i lustracji; * ocenia proces transformacji ustrojowej i gospodarczej; * charakteryzuje i ocenia polską politykę zagraniczną (w tym przystąpienie Polski do NATO i do Unii Europejskiej).

W przypadku uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych nauczyciel dostosowuje kryteria ocen do możliwości ucznia na podstawie opinii Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

forma	uszczegółowienie
sprawdzian/test	*sprawdzenie znajomości treści programowych z kolejnych działów tematycznych *kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu *umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie *zapowiadany z tygodniowym wyprzedzeniem
kartkówka	*sprawdzenie znajomości treści programowych z 3 ostatnich lekcji *kontrola stopnia opanowania nabytych przez ucznia umiejętności w zakresie przedmiotu *umiejętność formułowania wypowiedzi na piśmie *może być niezapowiedziana
praca oparta o analizę źródeł	*sprawdzenie umiejętności pracy ucznia z materiałem źródłowym (np. tekst źródłowy, tabele, wykresy, schematy, mapy, materiał oglądowy), a w szczególności poprawną jego charakterystykę i interpretację oraz właściwe formułowanie odpowiedzi na dotyczące go pytania *kontrola biegłości rozumienia genezy, przebiegu i skutków wydarzeń historycznych; umiejętność logicznego formułowania wniosków oraz uzasadniania własnego stanowiska *kontrola stopnia opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności poznanych na lekcjach i nabytych w toku pracy własnej oraz kontrola zdolności ich zastosowania do rozwiązywania zadań i ćwiczeń praktycznych

odpowiedź ustna	* sprawdzenie wiedzy i umiejętności w zakresie przewidzianym Podstawa Programową oraz wymaganiami edukacyjnymi *obejmuje zakres materiału dotyczący całości przerabianego aktualnie działu tematycznego *przeprowadzana na lekcjach bieżących i powtórzeniowych
aktywność	*sprawdzenie zaangażowania ucznia w przebieg procesu dydaktycznego podczas zajęć lekcyjnych (praca indywidulana, pod kierunkiem nauczyciela, praca grupowa)
zadanie domowe/samodzielna praca pozalekcyjna	*określenie zdolności ucznia do samodzielnego i twórczego korzystania z różnych, pozaszkolnych informacji oraz środków multimedialnych *ocena zdolności ucznia w zakresie zastosowania przez niego wiedzy i umiejętności nabytych w toku procesu dydaktycznego oraz pozalekcyjnej i pozaszkolnej pracy własnej
udział w konkursach przedmiotowych i tematycznych	*ocena pracy dodatkowej wykonanej przez ucznia w zakresie przewidzianym Podstawą Programową lub wykraczającej poza ten zakres *reprezentowanie szkoły na zewnątrz